

Přílohy

Příloha č. 1: Znění dotazníkového šetření „Regulace lobbingu – postoje právnické akademické obce“ (včetně doprovodných textů).

Poznámka: Následující text byl rozeslán respondentům jako průvodní e-mail s prosbou o účast na šetření.

Vážená paní / vážený pane,

jsem studentem pátého ročníku Právnické fakulty Univerzity Karlovy a dovoluji si Vás jako člena právnické akademické obce požádat o pár minut Vašeho času k vyplnění krátkého dotazníku v souvislosti s aktuální vládní přípravou návrhu zákona o lobbingu.

Vzhledem k jeho různým variantám a navrhovaným řešením a zejména k citelnému zájmu lobbistů o finální podobu regulace je Váš názor a potažmo názor celé právnické akademické obce v této souvislosti obzvlášť důležitý.

Získaná data bych velmi rád použil v rámci letošního ročníku soutěže SVOČ a v rámci svojí diplomové práce k podrobné analýze konkrétního znění návrhu zákona o lobbingu a jeho případným dopadům na společnost.

Dotazník obsahuje 15 otázek a jeho vyplnění Vám zabere přibližně 5 až 10 minut Vašeho času; toto šetření je přísně anonymní. Pokud máte zájem o závěrečnou zprávu a výsledky šetření, vyplňte prosím na konci dotazníku e-mailovou adresu, kam bude možné příslušná data zaslat.

Dotazník jsem si dovilil k vyplnění rozeslat do všech čtyř právnických fakult v České republice; ve druhé fázi bude rozeslán členům zákonodárského sboru horní a dolní komory Parlamentu České republiky a všem subjektům, které se na podobě regulace v rámci legislativního procesu podílejí.

Prosím, dotazník vyplňte pod zde uvedeným odkazem:

<https://www.surveymonkey.com/r/VB53NNB>

Budu Vám vděčný, pokud byste tak stihl/a učinit do pátku 6. dubna.

Předem Vám velmi děkuji za Váš čas.

Na závěr se omlouvám za nevhodnou dobu pro zasílání e-mailu; vzhledem k celkovému počtu adres, na které tuto prosbu rozesílám, musím e-maily posílat postupně po menších počtech, aby zprávu antispamové filtry nevyhodnotily jako nevyžádanou.

S pozdravem a přáním hezkého dne,
Matej Blažek

Část 1. Vnímání lobbingu a jeho dopadů v ČR

Poznámka: Následující text byl zobrazen respondentům při prokliku na webový odkaz, pod kterým bylo možné dotazník vyplnit.

Vážená paní / vážený pane,

mnohokrát děkuji za Vaši ochotu vyplnit tento krátký dotazník, který jsem vytvořil za účelem získání postojů právnické akademické obce k aktuálnímu tématu regulace lobbingu.

Dotazník obsahuje 15 otázek a jeho vyplnění Vám zabere přibližně 5 až 10 minut Vašeho času; u otázek označených hvězdičkou je vyžadována Vaše odpověď.

Toto šetření je přísně anonymní. Pokud máte zájem o závěrečnou zprávu a výsledky, můžete na konci dotazníku uvést e-mailovou adresu, kam bude možné tato data zaslat.

Ještě jednou Vám mnohokrát děkuji za Váš čas.

1. Jak celkově hodnotíte kvalitu legislativního procesu?

1 – nekvalitní, 5 – velmi kvalitní

1 2 3 4 5

Uveďte prosím, jaké jsou podle Vás jeho nedostatky:

2. Do jaké míry považujete následující faktory za důležité pro vznik kvalitní legislativy?

1 – nedůležité, 5 – velmi důležité

- Transparentní lobbying

1 2 3 4 5

- Relevantní informace

1 2 3 4 5

- Morální standardy zákonodárců

1 2 3 4 5

Uveďte případně prosím, které další faktory považujete pro vznik kvalitní legislativy za důležité:

3. Do jaké míry souhlasíte s následujícím tvrzením:

-2 – vůbec nesouhlasím, +2 – velmi souhlasím

- Lobbying může významně ovlivnit podobu přijaté legislativy.

-2 -1 0 +1 +2

Prosím zdůvodněte svoji odpověď:

4. Zvažte případ, kdy politik či skupina politiků rozhodne v neprospěch veřejného zájmu – jaké jsou podle Vás nejčastější důvody, které je k tomu povedou?

vyberte prosím maximálně 2 možnosti

- a. Dezinformace
- b. Korupce
- c. Zloútle
- d. Politické obchodování s hlasováním
- e. Klientelismus
- f. Nezájem / neinformovanost

Uveďte prosím uveďte případně další:

5. Lobbying považují za:

Tato otázka je přebrána z dotazníku Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí ze dne 12. dubna 2017, a umožní tak porovnání výsledků

vyberte prosím právě 1 možnost

- a. Problém s výrazně negativním dopadem na společnost.
- b. Problematické, nicméně zbytečně zveličované téma.
- c. Legitimní aktivitu, které chybí řádně nastavená pravidla.

d. Jev, který nepředstavuje žádný společenský problém.

6. Jaké asociace Vás napadnou k pojmu lobbista?

Více možností

a. Podnikatel	h. Podvodník
b. Právo	i. Korupce
c. Důvěra	j. Mafie
d. Informace	k. Ovlivňování
e. Politika	l. Klientelismus
f. Profesionalita	m. Dezinformace
g. Komunikace	n. Netransparentnost

Uved'te prosím uved'te případně další:

7. Který z následujících efektů lobbingu považujete za nejvíce pozitivní?

Tato otázka je přebrána z mezinárodního průzkumu¹, a umožní tak porovnání výsledků.

vyberte prosím právě 1 možnost

- Zapojení společenských aktérů do politického rozhodování
- Poskytování užitečných a včasných informací
- Zvyšování významu problému v místním a/nebo celostátním měřítku

¹ http://lobbyingsurvey.burson-marsteller.com/wp-content/uploads/2013/05/european_lobbying_survey_2013.pdf

- d. Používání srozumitelného jazyka pro záležitosti původně čistě technického či vědeckého rázu
- e. Nevím
- f. Jiné (prosím uveďte)

8. Který z následujících faktorů považujete za nejvíce negativní?

*Tato otázka je přebrána z mezinárodního průzkumu², a umožní tak porovnání výsledků
vyberte prosím právě 1 možnost*

- a. Skryté zájmy/nedostatek transparentnosti
- b. Příliš velká váha hlasů v rozhodování přísluší elitám a bohatým
- c. Podsouvání zavádějících informací
- d. Nepatřičný zásah do demokratického procesu
- e. Příliš mnoho kontaktů / obtěžování
- f. Nevím
- g. Jiné (prosím uveďte)

² Tamtéž

Část 2. Postoj k regulaci lobbingu v ČR

9. Myslíte, že by měla být oblast lobbingu v ČR regulována?

Tato otázka je přebrána z dotazníku Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí ze dne 12. dubna 2017, a umožní tak porovnání výsledků

a. Ano

b. Ne

Zdůvodněte prosím svoji odpověď:

10. Souhlasíte, že by měla být pro účely zajištění vyvážené účasti všech zájmů v rozhodovacích procesech regulace lobbingu pro členské státy v rámci EU povinná?

Tato otázka je přebrána z mezinárodního průzkumu³, a umožní tak porovnání výsledků

a. Souhlasím

b. Nesouhlasím

c. Nevím

11. Vyjádřete se prosím k následujícím nástrojům regulace lobbingu z hlediska jejich důležitosti a účinnosti:

0 – nedůležité, resp. neúčinné; 5 – velmi důležité, resp. velmi účinné

Důležitost

Účinnost

³ https://www.access-info.org/wp-content/uploads/Infographics_EU_citizens_Opinion_Poll_summary_ENGLISH_ONLINE.pdf

Etický kodex	0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
Registr lobbistů	0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
Reporting kontaktů (lobbistů s lobbovanými)	0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
Legislativní stopa	0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
Registr darů	0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5

Zdůvodněte prosím svou odpověď a uveďte, jako nástroje by bylo podle Vás vhodné zkombinovat a proč:

12. Jaké jsou podle Vás důvody neexistence regulace lobbingu v ČR?

více možností

- a. Není to potřeba
- b. Není to pro zákonodárce zajímavé téma
- c. Málo odborných kapacit
- d. Obava z neúčinnosti/nefunkčnosti regulace
- e. Lobbing za zachování současného stavu
- f. Jiné (prosím uveďte):

Část 3. Doporučená varianta věcného záměru zákona

Poslední část dotazníku obsahuje 3 otázky vztahující se k vládou schválenému věcnému záměru zákona o lobbingu, v jehož rámci bylo připraveno variantní řešení jeho regulace; tyto varianty jsou následující:

Varianta I. Zachování stavu bez regulace (tzv. nulová varianta)

Varianta II. Minimalistická varianta (tzv. nelegislativní)

Varianta III. Legislativní varianta (kombinující legislativní a nelegislativní opatření)

Varianta IV. Tzv. maximalistická varianta

Autoři věcného záměru zákona doporučují Variantu III.

13. Doporučená Varianta III. na rozdíl od ostatních variant nepočítá s povinností pro lobbované reportovat kontakty s lobbisty; vyjádřete prosím v této souvislosti svůj postoj k následujícím výrookům:

-2 – vůbec nesouhlasím, +2 – jednoznačně souhlasím

- Zákon o lobbingu by měl uložit povinnost lobbovaných reportovat schůzky s lobbisty

-2 -1 0 +1 +2

- Zákon o lobbingu by měl uložit povinnost lobbistů reportovat schůzky s lobbovanými

-2 -1 0 +1 +2

- Přijetí zákona o lobbingu bez jakékoliv povinnosti reportingu takových schůzek nemá smysl

-2 -1 0 +1 +2

- Reporting schůzek nic nevyřeší a stejně se bude obcházet

-2 -1 0 +1 +2

- Věřím, že reporting schůzek v doporučené variantě chybí z racionálního důvodu

-2 -1 0 +1 +2

14. Regulace lobbingu se má podle doporučené varianty vztahovat na následující osoby: poslance, senátory, členy vlády a další vysoce postavené veřejné funkcionáře, dále na asistenty a poradce poslanců, senátorů a členů vlády, zaměstnance kabinetů členů vlády a osoby blízké všem těmto osob uvedených; Jaké změny v okruhu dotčených osob byste navrhoval/a?

15. Doporučená varianta regulace lobbingu neuvádí mezi cíli regulace lobbingu zlepšení rozhodovacích procesů ve veřejné správě (ačkoliv to předpokládá věcný záměr) a omezuje se na zvyšování transparentnosti legislativního procesu; vyjádřete prosím v této souvislosti svůj postoj k následujícím výroky:

-2 – vůbec nesouhlasím, +2 – velmi souhlasím

- Myslím, že rozhodovací procesy veřejné správy jsou v ČR kvalitní.

-2 -1 0 +1 +2

- Lobbing může významně ovlivnit podobu rozhodnutí v rámci rozhodovacích procesů ve veřejné správě.

-2 -1 0 +1 +2

- Rozhodování ve veřejné správě je často nekvalitní a lobbing je jednou z hlavních příčin.

-2 -1 0 +1 +2

- V rámci rozhodovacích procesů ve veřejné správě je snazší lobbingem ovlivnit kvalitu definitivních rozhodnutí, než je tomu v případě právních předpisů v rámci legislativního procesu.

-2 -1 0 +1 +2

- Návrh zákona by měl mezi lobbované zahrnout i veřejné činitele na úrovni krajů a obcí.

-2 -1 0 +1 +2

Zde můžete případně uvést jakékoliv další komentáře:

V případě zájmu o závěrečnou zprávu a výsledky dotazníkového šetření, uveďte zde prosím e-mailovou adresu, kam bude možné data zaslat:

Mnohokrát Vám děkuji za Váš čas.

Příloha č. 2: Odpovědi respondentů dotazníkového šetření „Regulace lobbingu – postoje právnické akademické obce” na otevřené otázky.

Poznámka: Texty nejsou editovány. (Ne)odpovědi typu “nevím”, “žádné” apod. nejsou v tomto přehledu zahrnuty.

1. Jak celkově vnímáte kvalitu legislativního procesu v České republice? Jaké jsou podle Vás jeho případné nedostatky?

- Nikoliv ojedinělá nesystematičnost přípravy předloh (navazující na nekonceptnost v činnosti vlády a resortů), a také snadnost prosazení pozměňovacích návrhů, a to bez připomínkového řízení.
- časté změny
- Poslanci a případně někdy i senátoři svými přílepkami a poslanceckými změnami ve druhém čtení často změni kvalitní a logicky vystavěnou vládní předlohu

zákona/novely zákona, případně ji paralyzují úplně, viz novela zákona č.114/1992 Sb., provedená zákonem č.225/2017 Sb.

- Nedostatek odbornosti zpracovatelů návrhů, a to i v případě návrhů zpracovaných ministerstvy. Možnost překonání věcných připomínek (a to i zásadních) politickou dohodou ve vládě. Menší transparentnost, knihovna ODOK postupně zveřejňuje méně a méně předpisů.
- Rychlost
- Chaoticnost, nepredvidatelnost, absence/ignorovani strategických priorit.
- Nesmyslný jednací řád sněmovny, kdy každý poslanec má zákonodárnou iniciativu a možnost připomínek až do hořkého konce. Nedostatek zkušených legislativců na rezortech i ministerstvu, slabé odborné zázemí samotné sněmovny i senátu.
- netransparentnost, neznalost předmětu rozhodování
- neprovázanost právních předpisů, přeregulovanost
- Výsledný zákon je často velmi rozdílný od záměru tvůrců. Lidová tvořivost poslanců ovlivněná zájmovými skupinami je na škodu kvality předpisu.
- Časté změny předlohy oproti rozeslané do připomínkového řízení. Čestné pozměňovací návrhy, které jsou mnohdy nekonzistentní a v rozporu s filozofií předložené předlohy. Nutnost častých novelizací. Přílišná kazuistika právní úpravy.
- možnost podávání pozměňovacích návrhů ve třetím čtení - bez projednání ve výborech
- Neprovázanost tvorby doprovodných dokumentů s tvorbou předpisů (např. reakce důvodových zpráv na změny předpisu v rámci pozměňovacích návrhů). Obecná nekulturnost prostředí (legislativní jezdcí). Při násobných změnách předpisu existence jednotlivých variant (pokud máme víc novel a není jisté, která projde dříve - protože se některé z nich může zaseknout v legislativním procesu - tak má každá několik variant podle toho, jaký předpis novelizuje).
- Na tvorbě každého zákona se podílí mnoho expertů, aby dal smysl a plnil své funkce. Tato práce pak ale často vyjde v niveč, když je návrh zákona při jeho schvalování často podstatně narušen prostřednictvím pozměňovacích návrhů, které již jmenovaní experti nedostanou do rukou.

- Bohužel, časté střídání vlád a změny na ministerstvech nevedou k dostatečné stabilitě a kontinuitě, řada lidí po zapracování v legislativě odchází jinam.
- Nedostatek času v exekutivě, nevelká transparentnost přípravy zákonů, limitovaná kompetence legislativců, povaha jednání Poslanecké sněmovny s vysokým podílem improvizace, malá koordinační role vlády vůči zákonodárnému procesu...
- absence flexibility, jednotnosti, transparentnosti
- Otáka není vhodně položena, protože jistě jsou oblasti, které jsou legislativně dobře zpracovány, ale oblast trestní legislativy, kterou mohu posoudit, taková není. Hlavní příčinu vidím v nedostatku politické vůle přiznat, že odborné věci mají pokud možno řešit odborníci, a dále nedostatečné legislativní zázemí na Ministerstvu spravedlnosti.
- Aplikace zde nefunguje! Při označení např. jen "Spíše nekvalitní", zůstává označena i varianta "Nekvalitní". Při označení poslední varianty zůstanou označeny i všechny předcházející.
- Především - vzhledem k časté obměně poslanců - jejich amatérismus.
- Nízká kompetentnost věcná i právnícká
- Zbytečně časté technické novelizace a zbytečné normy za situace, kdy praxe žádnou novou úpravu nepožaduje.
- Nesystematičnost, někdy právní úprava zcela zbytečná, v řadě případů postrádá logiku, chybovost
- zákonodárci nečtou pořádně návrhy zákonů, občas se tam procpe návrh něčeho, s čím by normálně nesouhlasili
- Neodbornost a neinformovanost poslancu. Predsudky.
- Chybějící zhodnocení reálných dopadů přijatých předpisů
- nedostatek času na podrobné projednání změn návrhu předpisu mechanismus podávání pozměňovacích návrhů v PS
- přílišná přeregulovanost některých odvětví, logické rozpory v kazuistických úpravách
- 1. "Politikaření" bývá překážkou nebo alespoň brzdou přijetí zákonů, které samy o sobě jsou svým obsahem prakticky apolitické. (Například: odmítání návrhu zákona pouze proto, že jej předložila ta či ona politická strana, příp. koalice stran, anebo

strana A. váže svůj souhlas s návrhem zákona předloženým stranou B. na souhlas strany B. s návrhem jiného zákona, který byl předložen stranou A.) 2. Poslanci provádějí až při jednání ve sněmovně "amatérské" a nedomyšlené zásahy do vládních návrhů zákonů, čímž nesystémově naruší koncepci takových vládních návrhů a vnitřní provázanost jednotlivých ustanovení..

- Nekvalitní důvodové zprávy, nedomyšlená přechodná ustanovení, přílišná kreativita v průběhu legislativního projednávání v PS často rozkládající koncepci předpisu, a to při nedostatku kvalitního odůvodnění.
- Diskutovány jsou spíše hrubé rysy nové legislativy, konkrétní textuální znění je již pak často v rukou juniorních zaměstnanců (či dokonce stážistů) a vlivem různých nekoncepčních pozměňovacích návrhů je jeho konečná verze mnohdy "zbastlená".
- Nereflektuje skutečné právní problémy a postrádá racionalitu tím, že nebere v úvahu odbornou a teoretickou diskusi.
- 1) Nedostatečný průzkum v praxi a nevyužívání statistických dat ke zjištění skutečné potřeby regulace. 2) Snaha řešit veškeré problémy úpravami právní regulace místo zjištění, zda by nebylo možno změnit interpretaci, tradiční postupy, zda daný problém již nepokrývají obecná pravidla, která je možno rozšířeně interpretovat a posléze aplikovat.
- nedostatek hluboké analýzy společenských potřeb a zejména analýzy dopadu před přijetím právního předpisu a dále příliš časté novelizace neumožňující ověřit jaké dopady skutečně zavedená právní úprava má
- Časté problémy s nekoncepčností řešení, nedostatečné zohledňování odborných poznatků a vyjádření všech zainteresovaných subjektů ve výsledku.
- Proces je kvalitní. Záleží také na složení PS a S, resp. jejich výborů. Vzdělání, zkušenosti a postoje některých poslanců a senátorů jsou tristní. Lobbying může pomoci.
- nedostatečná odborná připravenost a znalost problematiky tvůrců právních předpisů, chybí snaha projednat s různými dotčenými subjekty, odbornou veřejností..., i ochota připomínky respektovat
- předpisů je obecně mnoho, popř. se předměty jejich úpravy navzájem překrývají legislativní tvorba není dostatečně koordinována (tj. každé ministerstvo si připravuje,

co ono potřebuje a nebere ohled na jiné resorty) každý předpis má svůj "slovník" (tj. definuje si pojmy "pro sebe") atd. //Chybí mi hodnocení střední kvalita//

- Absence funkčního systému pro efektivní a konzistentní právní úpravu.
- Naprostá absence koncepce, často již v provočástku velmi silný politický tlak na určitý způsob řešení bez ohledu na jeho faktické výhody a nevýhody. Velmi silný resortismus. V případě poslaneckých návrhů nekvalitní návrhy, které se často pouští ad hoc do řešení otázek bez důkladného posouzení všech souvislostí
- Nedostatečné zkušenosti tvůrců s upravovanou problematikou.
- obecný rámec mi přijde v pořádku, jeho obcházení je problém (přílepky apod.)
- nekompetentní zásahy pouze v zájmu politických ambicí
- Neomezená možnost členů Parlamentu vznášet pozměňovací návrhy.
- Možnost poslaneckých a senátních pozměňovacích návrhů
- Legislativní proces v ČR se nijak nevymyká tomu, co je obvyklé jinde v Evropě.
- nedostatek veřejné konzultace
- Nedostatek transparentnosti, nepředvídatelnost výsledků

2. Do jaké míry považujete následující faktory za důležité pro vznik kvalitní legislativy? Uveďte případně prosím, které další faktory považujete pro vznik kvalitní legislativy za důležité.

- O morálních standardech zákonodárců si nedělám žádné iluze. Kdyby se většina z nich chtěla žít poctivě, šla by dělat něco jiného. Za zcela zásadní bych považoval vznik legislativního pracoviště na vládní úrovni, které by zaměstnávalo špičkové odborníky, s platy rovnajícími se platům soudců minimálně na druhém a třetím stupni. Těm by byl předložen věcný záměr návrhů zákonů a jejich úkolem by bylo návrhy zpracovat do podoby návrhu zákona tak, aby byly dodrženy všechny legislativní standardy. Šlo by o centrální legislativní instituci. V současné době existují sice legislativní odbory na jednotlivých ministerstvech, kvalita jejich osazenstva je velmi rozdílná a navíc se zbytečně tříští síly.

- Dostatek kvalitních analýz poskytnutých pokud možno objektivními zpracovateli, a jejich využívání.
- morální standardy zákonodárce má řešit etický kodex
- Respektování principů a pojmů příslušného právního oboru při tvorbě nové legislativy.
- Výchova a odměňování odborného právního aparátu. Sám jsem v legislativě působil přes dvacet let, asi tak po deseti letech jsem měl pocit, že tomu začínám rozumět.
- Přesné formulace. Návaznost na jiné právní předpisy.
- Viz má předchozí odpověď: stabilita, kontinuita, doplňuji ještě prestiž legislativců.
- kompetentnost tvůrců návrhu zákona z legislativních i věcných útvárů, zdrženlivost EU
- Depurace právního řádu. Úprava legislativních šablon.
- Legislatívna čistota, správne a zaužívané výrazové právne prostriedky, dostatočný časový priestor k odbornej diskusii, znalosť relevantnej judikatury, znalosť systematiky právnych predpisov s ich vzájomných vzťahov subsidiarity, špeciality a podobne, znalosť ústavných princípov.
- Řádné a zevrubné připomínkové řízení s akcentací názorů odborné veřejnosti.
- - důsledná meziresortní koordinace legislativní činnosti - maximální omezení nepřímých novel - eliminace přílepků - dlouhodobá tendence ke kazusitické, příliš detailní právní úpravě posouvá zejména zákonné prameny práva na úroveň interních normativních instrukcí, a to i v páteřních právních odvětvích, jako je např. trestní právo, zvláště pak trestní právo procesní
- Převážná potřebnost a rozumnost důvodů pro úpravu
- Osobně z mnoha důvodů nejsem příznivcem jakéhokoli lobbingu
- hodnocení reálných dopadů přijatých předpisů
- promyšlená koncepce a systematika zamýšlené úpravy
- Oponentura návrhů zákonů co nejširším okruhem zainteresovaných odborných institucí a dostatečný časový prostor pro takovou oponenturu..
- Důsledné trvání na dodržování legislativních pravidel vlády.

- Prosazování diskursivních procedur, které mají za cíl garantovat racionalitu rozhodnutí
- Kvalitní jazykové zachycení, věcná diskuse o legislativních záměrech.
- procesní pravidla by měla být stálá, přístup k informacím by měla mít veřejnost i poslanci, důvodové zprávy jsou nevědecké a účelové. Lobbying je neprůhledný, morální postoje zákonodárců nemají na přijímání právní úpravy žádný vliv pouze stranická disciplína
- Komunikace se všemi zainteresovanými subjekty a ochota ke kompromisu všech z nich, přijímání nové právní úpravy na základě skutečné potřeby, vycházející z komplexní analýzy příslušné oblasti, volba legislativních řešení odpovídajících koncepci daného právního odvětví, dosavadní úpravě a zvoleným již existujícím legislativním řešením obdobných problémů.
- Dostatek kvalifikovaného personálu v rámci ministerstev a UV. Otevřenost procesu jako takového.
- Odborná znalost dané problematiky
- V nějakém útvaru -nejspíš v rámci úřadu vlády-je třeba koordinovat legislativní tvorbu.
- Dostatek času a s tím související určitá míra stability právního prostředí, jako samozřejmost je brána "neustálá" novelizace , což snižuje tlak na promyšlenost změn v právní úpravě.
- otázkou je, co je transparentní lobbying, a zda jsou zákonodárci vždy s to odlišit reklamu určité věci od střízlivého posouzení (lobbying z podstaty věci zahrnuje spíše reklamu na tu kterou věc)
- Dostatečný čas a hledání politického konsensu na základních parametrech legislativy.
- konzultace s odborníky; srovnávací výzkum
- Veřejná kontrola

3. Do jaké míry souhlasíte s následujícím tvrzením? "Lobbying může významně ovlivnit podobu přijaté legislativy." Prosím zdůvodněte svou odpověď'.

- Lobbying v České republice podobu přijaté legislativy ovlivňuje stále, ve většině případů bohužel ve špatném slova smyslu. Existuje řada příkladů, na nichž je patrné, že zásah na přání lobbyistů bylo vedeno např. snahou zabránit efektivní aplikaci zákona.
- Vliv lobbyingu je evidentní u více přijatých zákonných řešení, kde je obtížné shledat jiný racionální důvod, přičemž zvolené řešení není v souladu se zájmem veřejným, ani s legitimními zájmy adresátů, jejichž problém měl být řešen.
- Dokazuje to obsah řady přijatých zákonů.
- Může jít jak o pozitivní lobbying odborné veřejnosti tak o negativní lobbying bezskrupulózních lobbyistů ve prospěch jejich klientů.
- Záleží na řadě okolností, v některých případech ale zcela jistě může.
- Bohužel ano a v celé řadě případů v negativním smyslu
- Souvisí to s bodem 1. Stačí ovlivnit jednoho poslance. Srovnejte zápasy o podobu protikuřáckého zákona, který je z tohoto hlediska více na očích, ale zejména proces změn spotřební daně na tabák, který je mnohem bolestivější pro tabákové zisky, a hned uvidíte, o čem mluvím.
- Stakehlodeři v jednotlivých odvětvích prosazují své zájmy mj. prostřednictvím moci zákonodárné. Lobbyisté předkládají návrhy, argumenty a podklady.
- Je to očividné: nositelé informací mohou ovlivnit příjemce informací.
- Lobbying podporuje špatnou legislativní politiku vlády.
- Nie náhodou sa hovorí, že: “právo je slúžkou oligarchov” právny akt je umelý produkt zákonodarcu, preto existuje široký priestor pre lobistov ovplyniť zákonodarný proces tak, aby v čo najväčšej možnej miere reflektoval ich ekonomické záujmy. Domnievať sa, že lobbying neexistuje je naivné, lobbying je súčasťou v menšej či väčšej miere súčasťou legislatívnych procesov väčšiny demokratických a právnych štátov nevynímajúc Slovensku a Česku republiku.
- Řada legislativních projektů (přijatých) svědčí o tom, že jedna strana musela takový projekt probojovat lobbyingem - srov. až atavistický odpor tabákové loby proti omezování kouření.

- Společně s Roscoe Poundem a dalšími představiteli sociologické koncepce práva se domnívám, že bez akcentu reality, a to nejen při interpretaci a aplikaci, ale rovněž při přípravě právních norem nelze poznat právo, jak vypadá a jak funguje. Psané normy jsou jen law in books, resp. in texts.
- Vlivové skupiny jednoznačně na poslance působí.
- v historii lze takové příklady nalézt
- Řada nekoncepčních změn se odehrává v průběhu projednávání v PS, není přitom zřejmé, co (kdo) přesně za nimi stojí.
- Protože představuje parciální zájmy, které nemusí být kompatibilní se zájmy veřejnými.
- To snad ani není třeba vysvětlovat, podstatou lobbingu je snaha ovlivnit podobu přijaté legislativy. Ergo je-li lobbying úspěšný, podobu přijaté legislativy ovlivňuje.
- Měly by být vždy zřejmé skutečné motivy navrhované právní úpravy.
- jakékoli informace ovlivňují podobu legislativy. v případě lobbingu je zásadní, jak jsou informace podány a zda jsou neutrální (a je otázkou, zda někdo umí prezentovat neutrální stanoviska a zda je to úlohou lobbisty - uveďme deset příkladů neutrálního lobbingu)
- v naší zemi je většina lidí, kteří mají nějakou moc, úplatných, čili za peníze přizpůsobí znění zákonů tak, aby vyhovovalo těm, co platí
- Je evidentní, že v oblastech, kde je zvláště silný lobbing, dochází k nejčastějším "překvapením" z pohledu výsledného obsahu právní normy.
- Kdyby tomu tak nebylo, nebavili bychom se o tom.
- pokud se jedná o odborný problém, lobbisté dodávají informace, které obecně nejsou dostupné a mohou proces zásadně ovlivnit
- poslanci podléhají tlaku lobbistů
- O vlivu lobbingu jsou napsané statě, dizertační práce. Jsem jedním ze školitelů takové dizertace.

- Vzhledem ke složitosti problematiky se každý vyzná ve všech oborech, takže lobbying se může tvářit tak, že vysvětluje složitost problematiky, nikoliv že lobbuje za konkrétní úpravu.
- Lobbování se může odehrávat různými způsoby - poskytováním peněz na kampaň, protislužbami nebo poskytnutím relevantního informačního servisu. Některé způsoby mohou být morálně pochybné, jiné být nemusejí. Ale vliv je dle mého neoddiskutovatelný.
- Tak úplně do procesu ovlivňování legislativy nevidím, ale myslím, že s tímto tvrzením lze souhlasit.
- Vliv na chování zákonodárců je velice podstatným faktorem, avšak při pevných pravidlech a transparentním procesu ani tyto vlivy nemohou mít nejdůležitější postavení.
- Např. pokud ČR dnes odmítá zavedení dotačního limitu evropských přímých zemědělských dotací po roce 2020 pro velké farmy, půjde v tomto případě o státem řízený lobbying, v neprospěch malých farem. Zdroj:
https://ekonomika.idnes.cz/dotace-zemedelstvi-velke-farmy-andrej-babis-agrofert-vlada-limity-evropske-fondy-ggi-/ekonomika.aspx?c=A180118_113838_ekonomika_rts
- Bohužel, viz řadu padlvilů od LTO po FVE
- To je konstatování faktického stavu. Správně by měl být jeho význam omezenější.
- Korupce je horsi...
- Zejména na úrovni Parlamentu
- Legislativa je hra zájmů, kterou může lobbying v nemalé míře ovlivnit.
- bohužel
- Mám osobní zkušenost
- Zákonodárci se rozhodují v některých případech spíše podle pocitů, než podle obsahu předloženého návrhu.
- Ještě víc než lobbying může přijatou legislativu ovlivnit - a nepochybně také ovlivňuje - korupce.

- Domnívám se, že obsahovou podobu zákonů spíše ovlivňuje vůle politických stran, jichž jsou poslanci členy, než ovlivňování jednotlivých poslanců.

4. Zvažte případ, kdy politik či skupina politiků rozhodne v neprospěch veřejného zájmu - jaké jsou podle Vás nejčastější důvody, které je k tomu povedou? Uveďte prosím případně další

- politicky či jinak založená předpojatost
- Na objednávku z Kanceláře Presidenta ČR. Neznalost dané problematiky z pohledu věcného i právního.
- netuším, nejsem politikem
- Krátkost volebního období. Co bude po dalších volbách řadu zákonodárců už nezajímá.
- osobní prospěch z věci
- regionální zájmy
- Závislost na předsedovi/vedení své strany.
- Relativitu pojmu veřejný zájem
- otázka je, po mém soudu, špatně postavená
- osobní zájem nade vše (mám takovou a takovou životní zkušenost, potřebu, atd., a proto ...)
- to se nedá říci - a už vůbec ne kvantifikovat

6. Jaké asociace Vás napadnou k pojmu lobbista?

Uveďte prosím případně další.

- Otázkou je zda je lobbying regulován, zda jsou stanovena jednoznačná pravidla a zda lobování se týká veřejného zájmu.
- prosazení zájmů
- Jak jsem již uvedl výše, lobbying může být s pozitivními i negativními úmysly.

- Profesionalita, ale nikoli v českém prostředí
- Mám poznámku k předešlé otázce. Ani jednu odpověď nepovažuji za správnou.
- Ekonomické zájmy převyšující veřejné
- domnívám se, že je patrně možné profesi regulovat a že může nastat situace, kdy jde o podobné - přiznané - ohýbání skutečnosti (car sharing u uberu atd., kde nejde o sdílení, pokud Vás nenabere člověk jedoucí stejnou cestou jako Vy do své práce), jako to občas dělá advokát u svého klienta (to, co mu klient sdělí, nerozporuje, varuje jej před následky, ale pokud se vrah chce hájit tak, že říká, že nevráždil, tak takhle musí postupovat i advokát, nicméně všichni vědí, že pozice advokáta není nesena pravdou a ničím než pravdou, ale vyjádřením klienta. To souvisí se schopností uvědomit si, že je možné skutečnost ohýbat, a ne každá věc, kterou někdo přesvědčivě tvrdí, je pravda. Lobbista obvykle nehájí veřejný zájem, ale zájem určité skupiny osob. Ano, může dát informace, které rozhodující osoba potřebuje - ale rozhodující osoba musí vědět, že to nejsou informace jediné.

7. Který z následujících efektů považujete za nejvíce pozitivní?

Jiné (prosím uveďte):

- Pozitiva nevidím
- Rozšíření odborných a dalších konkrétních znalostí a poznatků osob, které rozhodují ohledně věci, o níž rozhodují.
- Lobbying nemá pozitivní efekt
- Poskytnutí jiného pohleduUpozornění na legitimní zájem určité skupiny adresátů normy
- V ČR spíše potencialita.
- v zásadě si myslím, že by k tomuto všemu měli mít rozhodující osoby své poradce a platit si řešerše (podle svých ukotvených mantinelů daných zaměřením jejich partaje)

9. Myslíte, že by měla být oblast lobbyngu v ČR regulována?

Zdůvodněte prosím svou odpověď:

- Spíše nevím, protože si moc nepředstavuji obsah právní úpravy. Případá mi lepší řešit do kodexy parlamentních klubů, tlakem dobré praxe, kritikou excesů.
- Hra podle pravidel přispívá k transparentnosti
- Stavající stav je neudržitelny.
- Neregulovaný lobbying je na hranici (případně za hranicí) tzv. úplatné intervence při obstarávání věcí obecného zájmu, která by jinak zásadně měla být postihována jako trestný čin nepřímého úplatkářství.
- Byl bych pro zrušení lobbyngu
- Zvýší transparentnost.
- Je třeba odlišit podnikání s prosazováním cizích a třeba marginálních zájmů, které nemusí odpovídat potřebám společnosti, od politické soutěže a zastupování občanů.
- Rozhodně ano, kde chybí jasná pravidla, praxe si pravidla vytvoří a nemusí to být k obecnému prospěchu společnosti.
- Zvýšení transparentnosti těchto postupů.
- Vzhledem k tomu, že lobbying může významně zasahovat do veřejné sféry a zájmů každého občana, mělo by být zjevné, kdo a jaké zájmy prosazuje.
- Poukazuji na předcházející komentáře, jednoduše toto musí být principiální otázka nejen v ČR ale aj v ostatných štátoch, ktoré hovoria o transparentnosti a právnych princípoch, pretože je preukázateľný záujem veľkých hráčov v trhovom prostredí o kontrolu nád legislatívnym procesom
- V současné době lobbying existuje ve stínech a kuloárech. Regulace může napomoci tomu, aby byl vytažen na světlo. Rovněž umožní lépe rozlišit mezi tím, kdo je ochoten i v této oblasti hrát podle pravidel a kdo se bude snažit být stále co nejvíce skrytý.
- Neregulovaný lobbying je vlastně korupcí.
- Lobbyng byl, je a bude, regulace k ničemu nepovede.
- Alespoň umožní větší transparentnost procesu.
- Určitě, pro vytvoření transparentního prostředí je to víc než nutné.
- Jestliže jev nelze potlačit, je třeba jej regulovat. S lobbyngem je to stejné jako s prostitucí: Existoval, existuje a bude existovat.

- Nuntist jasných pravidel, lobbista by měl být regulérním podnikatelem.
- posílit transparentnost, ale nedělat z lobbistů rovnou zločince.
- Zajištění transparentnosti (je-li to možné).
- Chybí kvalitní diskuze o tématu. Mezi způsoby lobbování jsou výrazné rozdíly - od možného vyžadování protislužeb za příspěvky na kampaň až po poskytování kvalitních informací, které by jinak vytíženým "decision makerům" mohly utéci. Právě diskuze o tom, co to znamená "lobbování" a jak dělat "etický lobbying" nám velmi chybí.
- Regulace je důležitá právě pro posílení transparentnosti a zabránění prosazování různých nekalých zájmů.
- Bude to v zájmu zvýšení profesionálního výkonu a transparentnosti lobbyingu. Také jeho náležitá integrace do demokratických struktur rozhodování vyžaduje jeho právní regulaci.
- Zejména právě v zájmu transparentnosti a čistoty demokracie.
- Aby byl lobbying transparentní, není to možné bez nastavení jasných pravidel.
- Lobbying bude existovat vždy, může mít i pozitivní efekt, k tomu jsou ale nezbytná jeho transparentnost a tedy i jasně daná pravidla
- Mělo by být transparentní, s kým se zákonodárci stýkají a kdo je ovlivňuje.
- transparentnost (aspoň teoreticky) zabrání zneužití
- Domnívám se, že je diskutabilní, zda institut lze regulovat natolik dostatečně a kvalitně, aby se vyřešila negativa s lobbyingem spojená, a to jak příčiny, tak následky. Vycházím-li z této premisy, je regulace lobbyingu jen další administrativní a legislativní zátěž. Regulace by naopak mohla některé negativní jevy legalizovat, "oddémonizovat" a může být zneužitelná.
- Legislativní proces by měl být maximálně transparentní, bylo by skvělé, kdyby se otevřeně znaly všechny důvody a mohly se rozumně zvážit. (Neumím si však představit, že to bude možné zajistit.)
- bez regulace je to jen černá díra, v níž mizí možná původně dobrý záměr zákonodárce
- Měl by být jasně zakázán, jinak Parlament České republiky je zbytečný luxus

- Je to významná činnost podstatně ovlivňující některé právní normy.
- Bylo by vhodné pokusit se alespoň o transparentnost, nicméně vždy bude existovat šedá zóna.
- Jsem autorem textu o lobbování, i bývalým organizátorem semináře o lobbování, cca v roce 1999.
- Jedná se o společensko-psychologický vliv. Regulovat něco takového na úrovni obecného normativu by bylo redundantní, neboť přirozená regulace již existuje. Regulovat něco takového právem by bylo zbytečně restriktivní.
- Pro omezení negativních jevů s lobbingem souvisejících.
- Předešlo by se tím fenoménu, který Američané nazývají "unregistered lobbying"
- Lobbing je legitimní ve stanovených mezích v plénu Parlamentu, nikoli ve výborech a komisích.
- Nutné k dosažení transparentnosti a posílení demokratičnosti legislativního procesu.

12. Jaké jsou podle Vás důvody neexistence regulace lobbingu v ČR?

Jiné (prosím uveďte):

- Ani lobisté, ani poslanci nemají zájem regulovat něco, co jim v neregulované podobě vyhovuje.
- Domnívám se, že lobbing zvláště v legislativním procesu je negativním elementem, nepřináší nic pozitivního
- Tento stav vyhovuje současné politické kultuře, která lobbing využívá jako zdroj finančních zdrojů
- Možná obava ze zneužití.
- Ani lobisté, ani poslanci nemají zájem regulovat něco, co jim v neregulované podobě vyhovuje.

14. Regulace lobbingu se má podle doporučené varianty vztahovat na následující osoby: poslance, senátory, členy vlády a další vysoce postavené veřejné funkcionáře, dále na asistenty a poradce poslanců, senátorů a členů vlády, zaměstnance kabinetů členů vlády

a na osoby blízké těchto uvedených osob. Jaké změny v okruhu dotčených osob byste navrhoval/a?

- státní úředníci, veřejná správa - primátoři, starostové, místostarostové, zastupitelé
- osoby blízké - bude činit praktický problém
- vysocí úředníci ministerstev, a především stejný okruh osob také na úrovni kraje.
- politiky na krajské a municipální úrovni
- Ačkoliv si uvědomuji, že to může snížit účinnost právní regulace lobbingu, doporučoval bych z okruhu dotčených osob vypustit "osoby blízké" protože ony si samy "nevybraly" svůj vztah k úřední osobě a přesto budou "obtěžovány" kontrolními opatřeními.
- Vypustit z tohoto okruhu poradce a osoby blízké.
- všechny veřejné činitele, včetně soudců a osoby jim blízké
- představitele statutárních měst
- Není možno odpovědět, není přesněji vymezeno, co je to "další vysoce postavené veřejné funkcionáře."
- doplnit členy LRV a zaměstnance legislativních odborů ministerstev
- nejasný pojem další vysoce postavené veřejné funkcionáře - nutnost upřesnit
- Doporučuji zahrnout i osoby ve služebním poměru.
- Su tam zahrnutí starostovia a primátori? Regulácia by sa mohla vzťahovať aj na riaditeľov a predstaviteľov mienkotvorných médií.
- Regulace zcela postrádá smyslu, nebude-li dopadat na všechny subjekty se zákonodárnou iniciativou, určitě by proto měla dopadat i na krajské zastupitele a jejich osoby blízké. Rozšíření by se mohlo vztahovat i na členy legislativní rady vlády.
- Funkcionáře krajské a místní samosprávy. Viz např. pražský primátor, hejtmani apod.
- zaměstnanci kanceláře Presidenta ČR a jeho poradci, zastupitelé a radní na krajské úrovni
- Vedoucí pracovníky státních institucí, náměstkyně ministerstev, to jsou ale asi ti vysoce postavení funkcionáři...

- hejtmany a členy krajských zastupitelstev. Lobbying se netýká jen zákonodárského procesu, ale také rozdělování peněz. A těch se rozděluje nejvíc v krajích.
- žádné, ale specifikovat přesně ,kdo je vysoce postavený veřejný funkcionář a blízké osoby omezit pouze na ty, žijící ve společné domácnosti.
- Rozšířit i na členy krajských rad
- vynechala bych osoby blízké těmto osob, to mi přijde už jako zásah do soukromí
- lobbying probíhá i na regionální úrovni, netýká se jen vlády - takže (pokud nejsou míněni pojmem "další vysoce postavení veřejní funkcionáři") i politiky na krajské úrovni, možná i ve větších městech.
- aktuálně žádné, perspektivně lze uvažovat o rozšíření podle zkušeností
- krajské a okresní funkcionáře
- Měla by být pokryta úroveň krajů a obcí.
- Snad to je takto dostatečné, určitě bych seznam nerozšiřoval/a, to by bylo kontraproduktivní.
- Okruh osob považuji za přiměřený.
- Regulaci lobbyingu alespoň v případě těchto osob bych považoval/a za úspěch a efektivní opatření.
- členy Legislativní rady vlády a jejích komisí
- představitelé ÚSC
- Měl by to být okruh všech, kteří vstupují do rozhodovacích a schvalovacích procesů
- + krajské zastupitele a obecní u statutárních měst
- Asi žádné, zní to rozumně
- hejtmany, primátory a starosty a jejich zástupce
- Rozšíření o všechny relevantní zaměstnance ústředních správních úřadů, protože lobbying probíhá primárně tam (již v přípravě návrhů právních předpisů).
- osoby blízké není třeba zahrnout. Lobbying by měl být profesionalizovanou činností a k tomu regulace má směřovat. zařazení osob blízkých evokuje ochranu před nepotismem
- náměstci ministrů

- Jistě přidat osobu prezidenta republiky a osoby jemu blízké, jakož i osoby ve vedoucí postavení v Kanceláři prezidenta republiky.
- Zahrnout politiky na nižších úrovních (přinejmenším kraj), a především vysoké úředníky na všech úrovních.
- samospráva, rady

Zde můžete případně uvést jakékoliv další komentáře:

- Obavam se, ze efektivni regulace neni v zajmu zadne z dotcenyh skupin - takže výsledkem bude bezzubý kompromis...
- Jsem v zásadě proti jakémukoli lobbingu
- Vyplnění dotazníku bylo delší než slibovaných 5 minut.
- V předchozí otázce je chyba, není uvedeno "spíše nesouhlasím", ale dvakrát "spíše souhlasím".
- Velmi dobrý dotazník, autor si dal námahu a vidno, že sa touto problematikou detailne zaoberá ??
- Je ostudné,že regulaci lobbingu stále ještě nemáme.A vždy tomu mj. bránily politické strany,které se označují za demokratické.
- Současný ekonomický a politický systém je založen na privatizaci zisků a socializaci nákladů a ztrát. Dokud se toto nezmění, žádná regulace čehokoli nebude účinná.
- Děkuji za odborný zájem o toto téma.
- Zajímavý dotazník, jsem zvědavý na výsledek.

Příloha č. 3: Dotazníkové šetření „Regulace lobbingu – postoje členů dolní komory Parlamentu ČR“ (včetně doprovodných textů).

Poznámka: Následující text byl rozeslán respondentům jako průvodní e-mail s prosbou o účast na šetření.

Vážená paní poslankyně / vážený pane poslanče,

jsem studentem pátého ročníku Právnické fakulty Univerzity Karlovy a dovoluji si Vás jako člena dolní komory zákonodárského sboru požádat o pár minut Vašeho času k vyplnění krátkého dotazníku v souvislosti s aktuální vládní přípravou návrhu zákona o lobbingu.

Toto dotazníkové šetření navazuje na již uskutečněný průzkum postojů členů akademické právnické obce k problematice regulace lobbingu z konce března letošního roku, který jsem vytvořil pro účely svojí studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ).

Aktuálně pracuji na diplomové práci a věřím, že získaná data z těchto (a dalších připravovaných průzkumů) mohou přispět k debatě nad konkrétní podobou regulace lobbingu v České republice.

Toto šetření je přísně anonymní. Vyplnění dotazníku Vám zabere přibližně 5 minut Vašeho času.

V případě Vašeho zájmu o závěrečnou zprávu a výsledky šetření, vyplňte prosím na konci dotazníku e-mailovou adresu, kam bude možné příslušná data zaslat.

Prosím, dotazník vyplňte pod zde uvedeným odkazem:

<https://www.surveymonkey.com/r/XSK8XDG>

Budu Vám vděčný, pokud byste tak stihl učinit do úterý 12. června.

Předem Vám velmi děkuji za Váš čas.

S pozdravem a přáním hezkého dne,

Matej Blažek

Část 1. Vnímání lobbingu a jeho dopadů v ČR

Poznámka: Následující text byl zobrazen respondentům při prokliku na webový odkaz, pod kterým bylo možné dotazník vyplnit.

Vážená paní poslankyně / vážený pane poslanče,

mnohokrát děkuji za Vaši ochotu vyplnit tento krátký dotazník, který jsem vytvořil za účelem získání postojů členů dolní komory Parlamentu ČR k aktuálnímu tématu regulace lobbingu.

Vyplnění dotazníku Vám zabere přibližně 5 minut Vašeho času; u otázek označených hvězdičkou je vyžadována Vaše odpověď.

Toto šetření je přísně anonymní. Pokud máte zájem o závěrečnou zprávu a výsledky, můžete na konci dotazníku uvést e-mailovou adresu, kam bude možné tato data zaslat.

Ještě jednou Vám mnohokrát děkuji za Váš čas.

1. Lobbing považuji za:

Tato otázka je přebrána z dotazníku Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí ze dne 12. dubna 2017, a umožní tak porovnání výsledků

vyberte prosím právě 1 možnost

- e. Problém s výrazně negativním dopadem na společnost.
- f. Problematické, nicméně zbytečně zveličované téma.
- g. Legitimní aktivitu, které chybí řádně nastavená pravidla.
- h. Jev, který nepředstavuje žádný společenský problém.

2. Jaké asociace Vás napadnou k pojmu lobbista?

Více možností

o. Podnikatel	v. Podvodník
p. Právo	w. Korupce
q. Důvěra	x. Mafie
r. Informace	y. Ovlivňování
s. Politika	z. Klientelismus
t. Profesionalita	aa. Dezinformace
u. Komunikace	bb. Netransparentnost

Uved'te prosím uved'te případně další:

3. Myslíte, že by měla být oblast lobbingu v ČR regulována?

Tato otázka je přebrána z dotazníku Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí ze dne 12. dubna 2017, a umožní tak porovnání výsledků

c. Ano

d. Ne

Zdůvodněte prosím svoji odpověď:

4. Myslíte, že by měla být regulace lobbingu pro členské státy v rámci EU povinná?

Tato otázka je přebrána z mezinárodního průzkumu⁴, a umožní tak porovnání výsledků

- d. Souhlasím
- e. Nesouhlasím
- f. Nevím

5. Jaké jsou podle Vás důvody neexistence regulace lobbingu v ČR?

více možností

- g. Není to potřeba
- h. Není to pro zákonodárce zajímavé téma
- i. Málo odborných kapacit
- j. Obava z neúčinnosti/nefunkčnosti regulace
- k. Lobbing za zachování současného stavu
- l. Jiné (prosím uveďte):

Část 2. Doporučená varianta věcného záměru zákona o lobbingu

6. Jedním z klíčových opatření regulace lobbingu je zveřejňování tzv. lobbistických kontaktů (povinnost reportingu kontaktů lobbovaných s lobbisty); vyjádřete prosím v této souvislosti svůj postoj k následujícím výrokům:

⁴ https://www.access-info.org/wp-content/uploads/Infographics_EU_citizens_Opinion_Poll_summary_ENGLISH_ONLINE.pdf

-2 – vůbec nesouhlasím, +2 – jednoznačně souhlasím

- Zákon o lobbingu by měl uložit povinnost lobbovaných reportovat schůzky s lobbisty

-2 -1 0 +1 +2

- Zákon o lobbingu by měl uložit povinnost lobbistů reportovat schůzky s lobbovanými

-2 -1 0 +1 +2

- Přijetí zákona o lobbingu bez jakékoliv povinnosti reportingu takových schůzek nemá smysl

-2 -1 0 +1 +2

- Reporting schůzek nic nevyřeší a stejně se bude obcházet

-2 -1 0 +1 +2

7. Regulace lobbingu se má podle doporučené varianty vztahovat na následující osoby: poslance, senátory, členy vlády a další vysoce postavené veřejné funkcionáře, dále na asistenty a poradce poslanců, senátorů a členů vlády, zaměstnance kabinetů členů vlády a osoby blízké všem těmto osob uvedených; Jaké změny v okruhu dotčených osob byste navrhoval/a?

8. Doporučená varianta regulace lobbingu neuvádí mezi cíli regulace lobbingu zlepšení rozhodovacích procesů ve veřejné správě (ačkoliv to předpokládá věcný záměr) a omezuje se na zvyšování transparentnosti legislativního procesu; vyjádřete prosím v této souvislosti svůj postoj k následujícím výroky:

-2 – vůbec nesouhlasím, +2 – velmi souhlasím

- Myslím, že rozhodovací procesy veřejné správy jsou v ČR kvalitní.

-2 -1 0 +1 +2

- Lobbying může významně ovlivnit podobu rozhodnutí v rámci rozhodovacích procesů ve veřejné správě.

-2 -1 0 +1 +2

- Rozhodování ve veřejné správě je často nekvalitní a lobbying je jednou z hlavních příčin.

-2 -1 0 +1 +2

- V rámci rozhodovacích procesů ve veřejné správě je snazší lobbyingem ovlivnit kvalitu definitivních rozhodnutí, než je tomu v případě právních předpisů v rámci legislativního procesu.

-2 -1 0 +1 +2

- Návrh zákona by měl mezi lobbované zahrnout i veřejné činitele na úrovni krajů a obcí.

-2 -1 0 +1 +2

Zde můžete případně uvést jakékoliv další komentáře:

V případě zájmu o závěrečnou zprávu a výsledky dotazníkového šetření, uveďte zde prosím e-mailovou adresu, kam bude možné data zaslat:

9. Chci obdržet autorovu práci v rámci studentské vědecké odborné činnosti (SVOČ) s názvem "Regulace lobbyingu v České republice"

- Ano
- Ne

Mnohokrát Vám děkuji za Váš čas.

Příloha č. 4: Odpovědi respondentů dotazníkového šetření „Regulace lobbingu – postoje členů dolní komory Parlamentu ČR” na otevřené otázky.

Poznámka: Texty nejsou editovány. (Ne)odpovědi typu “nevím”, “žádné” apod. nejsou v tomto přehledu zahrnuty.

3. Myslíte, že by měla být oblast lobbingu v ČR regulována?

Zdůvodněte prosím svou odpověď a uveďte případně v jaké podobě by pro Vás byla regulace přijatelná.

- Pokud budou lobovat občané u svých poslanců za prosazování zákonů, které jsou v zájmu společnosti, s tím souhlasím, problematický je lobbing určitých zájmových skupin, které chtějí ovlivnit rozhodnutí politiků hlavně pro svůj nebo stranický prospěch a s tím mám samozřejmě problém.
- Měl by existovat oficiální registr lobbistů a registr lobbistických kontaktů (zhruba v tom smyslu, jak ho provozuje Pirátská strana).
- Veřejná evidence lobbistických kontaktů
- Lobbing je dle mého názoru legitimní aktivita, která potřebuje transparentní regulaci.
- Zákon o lobbingu neodstraní korupci.
- Měl by být legalizován jako standard a přijata forma předpisu, či vyhlášky týkající se čistě technických náležitostí (vstupy do vládních budov, Sněmovny, apod.)
- To je teď velký tlak na přijetí zákona o lobbingu, ale nakonec to dopadne tak, že buď to bude impotentní paskvil, nebo celá iniciativa zase – kupodivu - na něčem spadne.
- Lobbisté by měli být označeni a registrováni a pak bráni jako nosiči argumentů s vědomím, že samozřejmě chtějí ovlivňovat rozhodování. Ale zcela jasně a transparentně - jako zákonodárce pak víte, proč vám tento konkrétní člověk říká to, co říká. Zároveň vám ale může poskytnout leckdy i cenné informace z jiného úhlu pohledu.
- Pravidla vytáhnou lobbing ze sede zóny na světlo světa 🙌
- Legislativa problém lobbingu nevyřeší, chybí především etika, a také samoregulace.

- Nastavená pravidla s ev,registrem lobbistů,kteří profesionálně pracují v různých oblastech.
- Lobbying by měl být registrované "povolání"
- Stejně to skončí už na tom, že nebude jasné, kdo je vlastně lobbista. Viz například: odbory, profesní komory, advokáti, PR agentury, ale také asistenti poslanců... Těžko se najde shoda.
- Problémem lobbyingu je, že ho je málo. Skutečný lobbying potřebujeme, a ani ho nemusíme regulovat. O co ve skutečnosti jde, je korupce. A to především ve sféře výkonné moci.

5. Jaké jsou podle Vás důvody neexistence regulace lobbyingu v ČR?

- Neschopnost předložit a obhájit rozumný návrh zákona.
- Protichůdné požadavky na podobu takové regulace.
- Společenská poptávka po regulaci lobbyingu sice vypadá, že existuje, ale není koupěschopná. Voliči neocení mravenčí práci okolo jemných nuancí lobbyingu, od definice lobbisty až po legislativní stopu. Volič ocení jednoduchý slogan a příspěvek na pastelky. Takže sorry jako, ale je škoda práce s regulací lobbyingu.
- K té obavě z nefunkčnosti: ono to klidně může být úplné fiasko, nebyli bychom první. A kdo by to chtěl mít na triku?
- Neefektivita. Zákon o lobbyingu je neefektivní řešení, když ve skutečnosti jde o korupci.
- Všechny uvedené možnosti platí, jen mají pro každého různou váhu.

7. Regulace lobbyingu se má podle doporučené varianty vztahovat na následující osoby: poslance, senátory, členy vlády a další vysoce postavené veřejné funkcionáře, dále na asistenty a poradce poslanců, senátorů a členů vlády, zaměstnance kabinetů členů vlády. Jaké změny v okruhu dotčených osob byste navrhoval/a?

- pozor, taková manželka může mít větší vliv než všichni poradci a asistenti dohromady...

- zástupci ve správních a dozorčích radách státem ovládaných firem
- členy krajských zastupitelstev a zastupitelstev statutárních měst
- předpokládám velký tlak na vypuštění asistentů. Ale bez nich bude ten zákon už úplně k smíchu.
- všichni politici, od obecních zastupitelů až po parlament
- kategorie vysoce postavený veřejný funkcionář by měla dále obsahovat minimálně hejtmany, krajské radní, primátora hl. města Prahy a radní hl. města Prahy (zastupitelstva těchto celků mají zákonodárnou iniciativu)
- Přidat velké samosprávy
- Asistentů by se seznam neměl týkat.
- Žádné
- pokud zůstane zákon omezený na legislativu, tak přidat přinejmenším členy krajských zastupitelstev. V ideálním případě by se měl tento zákon vztahovat na všechny, kdo mají větší než malou pravomoc v jakékoli oblasti veřejného sektoru.
- Všichni rozhodující o vynakládání veřejných prostředků. Například i kvestoři, ředitele škol ap.
- Dokud bude stát bude mít pravomoc přerozdělovat cca 40% HDP, jako je tomu dnes, lobbying a s ním spojená korupce bude existovat - řešením je ponechat maximum peněz v rukou občanů. Dokud bude mít stát pravomoc regulovat takřka každý aspekt veřejného i soukromého života, lobbying a s ním spojená korupce bude existovat - řešením je omezit pravomoce státu na nezbytné minimum.
- osoby ve služebním poměru
- Někde na telekomunikačním úřadu je referent, který má pod palcem podmínky aukce kmitočtů pro mobilní síť. Jde o miliardy korun. To je klasický příklad terče lobbyingu a regulace lobbyingu by se na něho jednoznačně měla vztahovat. Totéž ÚOHS, ÚOOÚ...
- starostové, místostarostové, radní, tajemníci obcí
- A co třeba legislativní rada vlády?
- všechny veřejné činitele, včetně soudců

- osoby blízké
- pracovníci kanceláře prezidenta ČR a jeho poradci
- už takto je okruh dostatečně široký na to, že jde vlastně o pokus...
- všichni, kdo figurují v rozhodovacích a schvalovacích procesech v celém veřejném sektoru
- prezident republiky a osoby jemu blízké, plus klíčové osoby v Kanceláři prezidenta republiky

Příloha č. 5: Přehled vybraných definic lobbingu

Neziskový sektor

Transparency International definuje lobbing jako

„jakoukoli přímou nebo nepřímou komunikaci s úředníky veřejné správy a politickými funkcionáři s cílem ovlivnit rozhodování ve veřejné sféře, prováděnou jakoukoli organizovanou skupinou nebo v její prospěch“.⁵

Na semináři, který pořádal Institut pro politickou a ekonomickou kulturu už v roce 2004 na téma „Lobbismus versus korupce“ zaznělo k vymezení lobbingu, že jde o

„působení zájmových skupin v rozhodovacích procesech, nebo ovlivňování těch, kdo rozhodují o zákonech nebo rozdělují finanční prostředky, nebo že lobbing je činnost sestávající z pěti klíčových aspektů: zájmů, přístupu k zákonodárcům, politikům a vládním úředníkům, informací, peněz a snahy získat vliv“.⁶

Parlamentní institut ve své srovnávací studii zákonné úpravy lobbingu ve vybraných zemích definuje lobbing následovně:

„Lobování je přirozenou součástí politického procesu. Je jedním ze způsobů, kterým se zprostředkovávají zájmy mezi jejich nositeli a veřejnou autoritou, která má rozhodovací pravomoci“.⁷

Evropská úroveň

Z definic na úrovni Evropy stojí za zmínku tyto následující v doporučení Rady Evropy z roku 2017:

⁵ VYMĚTAL, Petr. *V čím zájmu?: Jak funguje lobbing* [online]. Praha: Transparency International – Česká republika, 2014. S. 31. Dostupné také z: <<https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/V-%C4%8D%C3%ADm-z%C3%A1jmu-a-jak-funguje-lobbing.pdf>>. ISBN 978-80-87123-23.

⁶ Postupně pan Müller, Kučera a Růžička. Zdroj: <www.ipek.cz/soubory/01_KOMPLET.html>

⁷ Česko. Parlamentní institut. *Zákonná úprava lobbingu ve vybraných zemích. Srovnávací studie č. 1.238* [leden 2017]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=5>>.

„Lobbing je prosazování určitých zájmů komunikací s veřejnými představiteli jako součást strukturované a organizované činnosti s cílem ovlivnit rozhodovací procesy.“⁸

„Lobbing je jakýkoliv vliv vykonávaný jednotlivcem v zájmu třetí strany na veřejného funkcionáře za účelem promítnutí se do legislativních, administrativních a soudních rozhodnutí, (...) znamená i propagaci specifických zájmů prostřednictvím komunikace s veřejným funkcionářem v rámci strukturované a organizované aktivity cílené na ovlivňování veřejného rozhodování.“⁹

OECD v prvním vydání reportu z roku 2009 k lobbingu uvádí:

„Lobbing je specifická snaha o ovlivňování veřejného rozhodování buď tlakem na změny dané politiky, nebo ve snaze těmto změnám zabránit. Veřejné rozhodování je aktivita státního úředníka na jakékoli úrovni veřejné správy, který rozhoduje o kterémkoli aspektu politiky, opatření či provádění této politiky“.¹⁰

Zelená kniha o evropské iniciativě pro transparentnost, 2006 také nabídla oficiální definici lobbingu:

„Lobbing jsou veškeré činnosti vykonávané s cílem ovlivnit formulování politiky a rozhodovací procesy evropských orgánů.“¹¹

Odborná literatura

„Lobbing cílený na instituce Evropské unie spočívá i v činnosti zájmových skupin, která má za cíl ovlivňovat legislativní a rozhodovací proces EU z

⁸ Legal Regulation of Lobbying Activities in the Context of Public Decision Making: Recommendation CM/Rec(2017)2 and explanatory memorandum [online]. Council of Europe, 2017. Dostupné z WWW: <<https://rm.coe.int/legal-regulation-of-lobbying-activities/168073ed69>>. ISBN 978-92-871-8439-9.

⁹ Tamtéž.

¹⁰ *Lobbyists, Governments and Public Trust: Increasing Transparency through Legislation* [online]. OECD, 2009, 1. vydání. Dostupné z: <<http://www.oecd.org/gov/lobbyists-governments-and-public-trust-volume-1-9789264073371-en.htm>>. ISBN: 978-92-64-07337-1.

¹¹ Zelená o evropské iniciativě pro transparentnost ze dne 3. května 2006. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52006DC0194&qid=1488204560202&from=EN>.

pohledu prosazení jejich zájmů, jež jsou hypoteticky považovány za odlišné od obecnějších komunitárních zájmů“.¹²

„Lobbying je kanál, který občanská společnost v širším slova smyslu využívá k ovlivňování věcí veřejných.“¹³

„Lobbying je stimulace a přenos sdělení někým jiným než občanem samotným, jednajícím vlastním jménem a zaměřujícím se na ty, kdo činí vládní rozhodnutí, s nadějí, že jejich rozhodnutí ovlivní“.¹⁴

„Lobbying je komunikace s držitelem veřejné moci (veřejným činitelem, veřejným funkcionářem) ve snaze ovlivnit jeho rozhodnutí“.¹⁵

"Lobbying je záměrný pokus ovlivnit politická rozhodnutí prostřednictvím různých forem obhajoby zaměřených na tvůrce politik jménem jiné osoby, organizace nebo skupiny".¹⁶

„Lobbying byl definován mnoha způsoby, avšak v podstatě je to právo jakéhokoli občana nebo zájmové skupiny obracet se na vládu nebo Kongres a poskytovat informace určené k ovlivnění přijetí nebo zamítnutí jakýchkoli právních předpisů Spojených států amerických.“¹⁷

¹² De Schuter O.: „La fonction des groupes de pression dans la Communauté européenne“. Courier hebdomadaire du CRISP, č. 1398–1399. In: Christophe Degryse, Dictionnaire de l'Union européenne. Brusel, 1995.

¹³ VYMĚTAL, Petr; LABOUTKOVÁ, Šárka. Transparentnost a regulace v lobbyingu In Scientia et Societas 3/11 (Odborné stati 6/10). 2011. Dostupné z WWW:

https://www.researchgate.net/publication/283047931_Transparentnost_a_regulace_v_lobbingu.

¹⁴ MILBRATH, L. W. *The Washington Lobbyists*. Chicago: Rand McNally, 1963. ISBN: 9780837188027. S. 7.

¹⁵ VYMĚTAL, Petr. *Comparison of models of lobbying regulation in EU countries* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2015. Dostupné z WWW:

https://www.researchgate.net/publication/298793857_Comparison_of_Models_of_Lobbying_Regulation_in_EU_Countries. ISBN 978-80-248-3796-3.

¹⁶ BERG TUSINSKI, Kati. Finding Connections Between Lobbying, Public Relations and Advocacy [online] In Public Relations Journal, Vol. 3, No. 3. Marquette University, College of Communication Faculty Research and Publications, 2009. The Public Relations Society of America. Dostupné z WWW:

https://epublications.marquette.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://scholar.google.cz/&httpsredir=1&article=1081&context=comm_fac.

¹⁷ SCOTT J. C.; *The Social Process of Lobbying: Cooperation or Collusion?* New York: Routledge, 1. vydání, 2014. ISBN: 978-0415727174.

Internetové encyklopedie a slovníky

„Lobbing je jakýkoliv pokus jedinců nebo zájmových skupin soukromého charakteru ovlivnit rozhodování vlády. Lobbing je v určité formě nepostradatelnou součástí jakéhokoliv politického systému“.¹⁸

„Lobbing je pokus o ovlivnění obchodních a vládních vůdců při vytváření právních předpisů nebo provádění činnosti, která pomůže konkrétní organizaci“.¹⁹

„Lobbing je činnost spočívající ve snaze přesvědčit někoho, kdo má pravomoc, obvykle zvolený člen vlády, aby podpořil zákony nebo pravidla, která poskytují určité organizaci nebo celému průmyslu výhodu“.²⁰

„Lobbování je činnost, která má za cíl ovlivnit zákonodárce a další kompetentní osoby při formulování politik“.²¹

¹⁸ Dostupné z WWW: <https://www.britannica.com/topic/lobbying>.

¹⁹ Dostupné z WWW: <http://www.businessdictionary.com/definition/lobbying.html>.

²⁰ Dostupné z WWW: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/lobbying>.

²¹ Dostupné z WWW: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/lobbying>.